

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНІЧНИХ СИСТЕМ ТА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДОЗАХИСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

ПРАКТИКА ВИРОБНИЧА 2

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціальність	101 Екологія
Освітня програма	Для всіх освітніх програм спеціальності

Затверджено рішенням Ради з якості факультету ТеСЕТ
Протокол № 4 від 30.12.2021 р.

Голова Ради з якості факультету ТеСЕТ

(підпис)

Колісниченко Е.В.

Суми 2021 р.

ДАНІ ПРО РЕЦЕНЗУВАННЯ ТА ПОГОДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

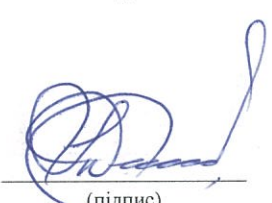
Розробник:

Трунова І.О.

(прізвище, ініціали)

к.т.н., доцент

(вчений ступінь та звання, посада)

Рецензування робочої програми навчальної дисципліни (спеціальність 101 Екологія)	протокол від 28.12.2021 р. № 3 Прізвище, ініціали, посада рецензента та/або дата і номер протоколу засідання експертної ради роботодавців
Розглянуто та схвалено на засіданні робочої проектної групи (РПГ) освітньої програми «Екологія та охорона навколишнього середовища»	протокол від 21.12.2021 р. № 3 Керівник РПГ (гарант освітньої програми) <u></u> І.Ю. Аблєєва (підпис) (прізвище, ініціали)
Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри екології та природоохоронних технологій	протокол від 21.12.2021 р. № 5 Завідувач кафедри <u></u> Л.Д. Пляцук (підпис) (прізвище, ініціали)

Дані про перегляд робочої програми практики:

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено			
		Дата та номер протоколу засідання РПГ	Підпис керівника РПГ (гаранта освітньої програми)	Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри

Вступ

Практична підготовка фахівців екологічної спеціальності є надзвичайно важливою, оскільки актуальною залишається проблема збереження навколишнього середовища, раціонального природокористування, інтегрованого управління використанням природних ресурсів, формування екологічної безпеки.

Сьогодні Україна потребує фахівців з екологічного напрямку, які були б конкурентоспроможними не лише на вітчизняному ринку праці, але й на міжнародному.

Практична підготовка фахівців-екологів є невід'ємним елементом їх майбутньої діяльності у різних професійних категоріях, під час яких вони набувають: практичних умінь, навичок і компетентностей з екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування у повсякденному житті та професійній діяльності; здатностей приймати екологічно відповідальні рішення щодо забезпечення й управління якістю та безпекою навколишнього середовища і життя на планеті; готових до професійно-практичної і природоохоронної діяльності у сферах освіти, науки, культури, охорони здоров'я, а також виробничій і побутовій з пропагування ноосферо-орієнтованих принципів екологічного просвітництва нинішніх і майбутніх поколінь, їх екологічної освіти для забезпечення сталого розвитку.

Робоча програма «Практика виробнича 2» підготовлена згідно «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом Міністерства освіти України № 93 від 8 квітня 1993 року, «Положення про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти Сумського державного університету», введеного в дію Наказом ректора СумДУ №1372-І від 17 грудня 2021 р. та у відповідності до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра Екологія та охорона навколишнього середовища спеціальності 101 Екологія, галузі знань 10 Природничі науки.

1. Мета і завдання практики

Метою практики є поглиблення та закріплення теоретичних знань та практичних навичок отриманих здобувачами в процесі вивчення дисциплін циклу професійної підготовки; ознайомлення безпосередньо в установі, організації, на підприємстві з організаційно-виробничим процесом, набуття загальних і фахових компетентностей та програмних результатів навчання, а також збір матеріалу для виконання індивідуальних завдань, курсових робіт (проектів) тощо.

2. Бази практики

Базами практика можуть бути державні, приватні, виробничі та невиробничі підприємства, з якими студенти мають договори на цільову підготовку; філіали, з якими кафедра уклала договори; підприємства, на які студенти розподілені за державним замовленням; підприємства та організації за спеціальністю, які пропонують місця практики на ініціативній основі та гарантують проведення практики згідно з програмою; підприємства та організації, працівники яких навчаються в університеті без відриву від виробництва.

Бази практики повинні мати матеріально-технічні та організаційні умови, що відповідають вимогам практики.

Практика може бути проведена на кафедрі екології та природоохоронних технологій або в підрозділах університету, що мають відповідний профіль (Науково-дослідний інститут мінеральних добрив і пігментів СумДУ).

Сумський державний університет завчасно укладає договори з базами практики на проведення практики. Тривалість дії договорів погоджується договірними сторонами і може визначатись як на період конкретного виду практики, так і на декілька років.

Кафедра екології та природоохоронних технологій на дату 01.01.2023 року має такі бази для проведення практик (див. сайт кафедри ecolog.sumdu.edu.ua):

- Регіональний офіс водних ресурсів Сумської області;
- ТОВ «Керамейя»;
- Концерн «НІКМАС»;

- АТ «Науково-дослідний і проектно-конструкторський інститут атомного та енергетичного насособудування»;
- ВАТ «Насосенергомаш»;
- ТОВ «Сумитеплоенерго»;
- Гетьманський національний природний парк;
- Природний заповідник «Михайлівська цілина»;
- ТОВ «Укрнафтозапчастина».

Філії кафедри:

- Регіональний офіс водних ресурсів Сумської області;
- Державна екологічна інспекція в Сумській області;
- Державне комунальне підприємство СМР «Місьководоканал»;
- ПАТ «Сумхімпром».

У випадку самостійного вибору бази практики здобувачі вищої освіти зобов'язаний надати кафедрі договір з установою (організацією, підприємством, управлінням), де він проходитиме виробничу практику, за підписом керівника установи, завіреного печаткою.

Під час проходження практики виробничої 2 здобувачі вищої освіти можуть обіймати такі посади відповідно до класифікатора професій ДК 003:2010, а саме:

- 2148.2 «Фахівець з геосистемного моніторингу навколишнього середовища»;
- 2211.2 «Еколог»;
- 2211.2 «Експерт з екології»;
- 2213.2 «Фахівець з екологічної освіти»;
- 2411.2 «Екологічний аудитор»;
- 2442.2 «Фахівець з управління природокористуванням».

Допускається працювати на робітничій посаді. Якщо відсутня можливість працевлаштування здобувачі вищої освіти на підприємстві, то він повинен пройти практику як дублер однієї з вищеназваних первинних посад. Для цього на період практики здобувачі вищої освіти закріплюється наказом по підприємству за відповідним фахівцем-інструктором.

Працюючи на штатній посаді чи будучи дублером, здобувачі вищої освіти зобов'язаний набути навичок організації та виконання виробничих процесів.

Якщо місцями практики є галузеві екологічні підрозділи чи регіональні інспекції Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, то бажано, щоб здобувачі вищої освіти разом з фахівцем-інструктором брав активну участь в обстеженні конкретних об'єктів, а також у проведенні перевірок, складанні актів, пов'язаних з ефективністю їхньої природоохоронної діяльності.

Для опанування системи практичних умінь, виконання певних типових завдань діяльності для здійснення виробничих функцій здобувачі вищої освіти повинен:

- у повному обсязі виконати індивідуальне завдання, видане керівником практики;
- вести щоденник практики;
- користуючись понятійно-термінологічним апаратом основ екології, положеннями екологічних законів, опрацювати навчальну та наукову літературу, обґрунтовувати наукові висновки, давати професійні рекомендації, застосовувати знання у формуванні технічних заходів щодо вирішення сучасних проблем довкілля;
- обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних;
- уміти контролювати виконання заходів щодо поліпшення стану довкілля, застосовуючи новітні технології в умовах еко- й геосистеми та складати програму моніторингу;
- брати участь у раціоналізаторській і винахідницькій роботі, спрямованій на створення екологічно безпечних умов функціонування промислових об'єктів;
- користуючись відповідними інструкціями, навчитись розраховувати плату за викиди й скиди речовин-забруднювачів, за розміщення твердих відходів, оцінюючи її розміри з метою оптимізації фінансування природоохоронних заходів;
- оформити звіт, затвердити його у керівника практики від підприємства, засвідчивши його підпис печаткою цього підприємства, отримати письмовий відгук про практику.

3. Терміни проходження практики

Тривалість виробничої практики визначається навчальним планом і становить 4 тижні (5 кредитів ECTS). Кількість часу, відведеного на опрацювання питань в рамках кожної теми, уточнюється керівником практики від бази практики разом із практикантом відповідно до наявного на базі практики матеріального та іншого забезпечення.

Для раціонального і повного використання цього часу, для виконання програми практики і збору фактичного матеріалу керівники практики від кафедри і виробництва разом із здобувачами вищої освіти складають календарний графік розподілу часу, призначеного на виконання окремих видів робіт, які необхідно реалізувати під час практики відповідно до конкретних умов і специфіки об'єкта практики (див. табл. 1).

Таблиця 1 – Розподіл часу при проходженні практики виробничої 2.

Види робіт	Кількість днів
1 Підготовка до практики, отримання завдання відповідної документації, інструктаж.	1
2. Влаштування на місці практики. Ознайомлення зі структурою підприємства. Засвоєння обов'язків. Інструктаж з техніки безпеки.	3
3. Участь у виконанні виробничих завдань.	7
4. Вивчення методик збору та обробки необхідної інформації.	3
5. Подача матеріалів практики на кафедру. Написання і захист звіту.	7
РАЗОМ	21

Конкретний перелік питань, за якими реалізується практика, а також розподіл часу для їх опрацювання, зазначаються у індивідуальному завданні проходження практики.

4. Зміст практики

Методичне керівництво практикою здійснює кафедра екології та природозахисних технологій. Перед відбуттям студента на виробничу практику кафедра проводить нараду, на якій студента ознайомлюють із програмою практики, порядком її проходження, вимогами до складання звіту про проходження виробничої практики, вирішують інші організаційні питання.

До виробничої практики допускаються здобувачі вищої освіти, які успішно склали заліково-екзаменаційну сесію.

На базі практики виробничої 2 студенту-практиканту призначається керівник практики з числа кваліфікованих працівників.

Практика виробнича 2 включає наступні етапи роботи:

Етап 1. Організаційні збори:

- визначення з метою і змістом практики,
- уточнення адрес підприємств,
- ознайомлення з вимогами до оформлення звітів по практиці;
- роздача індивідуальних завдань.

Етап 2. Виробничий етап;

- знайомство з діяльністю підприємства, відділом екологічних досліджень;
- проведення інструктажів з техніки безпеки і протипожежної безпеки в хімічних лабораторіях на підприємстві;
- освоєння методів контролю і дослідження в конкретній службі;
- отримання навичок роботи на лабораторному устаткуванні, установках і приладах.

Етап 3. Заключний етап:

- вивчення науково-технічної, нормативної та методичної літератури з обраним напрямом практики;
- підготовка звіту по проходженню практики;
- захист звіту по практиці на кафедрі.

5. Права та обов'язки здобувачі вищої освіти і керівників практики

Здобувачі вищої освіти під час виробничої практики мають такі права:

- обирати організацію для проходження практики;
- отримувати у повному обсязі належні умови з безпеки праці й виробничої санітарії;
- отримувати (за необхідності) консультації від керівників на базі проходження практики і від університету;
- висловлювати власні пропозиції щодо удосконалення процесу практики.

Обов'язки здобувачів вищої освіти:

- суворо дотримуватися правил внутрішнього розпорядку організації;
- знати і чітко дотримуватися правил техніки безпеки і охорони праці;
- своєчасно прибути в організацію для проходження практики, з необхідними документами;
- узгодити з керівниками практики від університету і бази практики календарно-тематичний план практики та графік його виконання;
- працювати над виконанням завдань, що передбачені програмою практики, згідно з термінами, передбаченими графіком навчального процесу;
- брати участь у виробничих нарадах, професійному навчанні та самостійно вивчати нормативну документацію;
- оформити документально результати практики (звіт, індивідуальне завдання);
- не пізніше 3-х календарних днів після завершення виробничої практики представити керівнику практики від університету повністю оформлене індивідуальне завдання та звіт;
- не пізніше 10 календарних днів після завершення виробничої практики представити керівнику практики від університету повністю оформлений щоденник і звіт з практики;
- підготувати до захисту звіту коротку й змістову доповідь з презентацією про проходження практики.

Керівник виробничої практики від кафедри має право:

- складати й узгоджувати зі здобувачами вищої освіти календарно-тематичний план практики, особливості його виконання;
- відвідувати практикантів, вивчати умови їх праці, стан дотримання трудової дисципліни;
- оцінювати, контролювати здобувачів вищої освіти під час практики;
- викликати здобувачів вищої освіти-порушників плану практики, режиму праці в університет для розгляду цих питань цикловими комісіями, адміністрацією закладу.

Обов'язки керівника практики від кафедри:

- провести організаційні збори зі здобувачі вищої освіти- практикантами, роз'яснити їм завдання, мету, зміст практики, особливості проходження, контролю і звітності;
- сприяти укладанню, вдосконаленню договорів на виробничу практику в кращих підприємствах галузі;
- ознайомити практикантів з програмою практики, погодити з ними календарно-тематичний план практики, враховуючи специфіку діяльності бази практики;
- постійно підтримувати зв'язок з керівниками практики від організації в питаннях організації практики і дотримання графіка проходження;
- оцінювати змістовні аспекти звіту з практики у відповідності до завдань, передбачених програмою та їх презентація на захисті;
- забезпечити своєчасність оформлення документації з практики, наявність необхідних реквізитів.

Керівник виробничої практики від бази практики має право:

- брати участь в складанні, удосконаленні програми виробничої практики
- брати участь в науково-практичних, підсумкових конференціях з питань виробничої практики;
- брати участь в засіданнях профільних циклових комісій з питань виробничої практики, в роботі комісії із захисту звітів з практики;
- розробляти і рекомендувати університету пропозиції щодо вдосконалення організації

виробничої практики;

- одержувати, згідно із Законодавством України, додаткову оплату за керівництво виробничою практикою здобувачів вищої освіти.

Обов'язки керівника практики від бази практики:

- досконало знати програму виробничої практики, її терміни, розробити конкретний календарно-тематичний план практики, довести його до відома практиканта;

- знати кваліфікаційні вимоги до рівня знань, умінь і професійних навиків здобувачів вищої освіти;

- створити практиканту необхідні умови для проходження практики;

- ознайомити практиканта з правилами внутрішнього трудового розпорядку, контролювати їх дотримання;

- забезпечити для практиканта безпечні умови праці, виробничої санітарії;

- розвивати, вдосконалювати практичні уміння й професійні навички здобувачі вищої освіти в усьому спектрі передбачених програмою практики професій;

- надавати практиканту фахові поради з власного досвіду, залучати його до науково-дослідницької, громадської та організаційної роботи;

- здійснювати щоденний контроль обсягу, якості виконаних здобувачів вищої освіти робіт, виховувати в нього почуття відповідальності за доручену справу;

- підготувати характеристику на практиканта, в якій має міститися оцінка за проходження практики виробничої 2 за школою ECTS та національною шкалою, яка характеризує рівень знань та навичок, отриманих студентом під час проходження практики, сумлінність виконання програми практики;

- допомагати здобувачу вищої освіти у складанні звіту практики;

- сприяти вихованню в практиканта любові до обраної професії;

- мати певні педагогічні здібності, бути зацікавленим у якісній підготовці фахівців для галузі.

6. Вимоги до складання звіту про практику

Звіт з практики виробничої 2 – це матеріал, що містить повну характеристику самостійної роботи практиканта на базі практики. Не допускається у звіті переказ матеріалів, викладених у навчальних посібниках, інструкціях та лекціях.

Звіт з практики перевіряє і підписує керівник практики від кафедри та від бази практики. Для перевірки науковим керівником і допуску до захисту, виконаний звіт із практики виробничої 2 подається на кафедру в роздрукованому вигляді або надсилається керівнику від університету (за узгодженням з ним) в електронному вигляді.

Звіт практики виробничої 2 містить такі елементи.

1) титульний лист з підписами студента, керівника від кафедри та керівника від бази практики (Додаток А).

2) індивідуальне завдання практики виробничої 2 (Додаток Б).

3) відгук керівника (характеристика) від бази практики на звіт практиканта із зазначенням оцінки (Додаток В);

4) Зміст.

5) Вступ.

6) Основний текст звіту, який може містити опис результатів виконання завдань, передбачених програмою виробничої практики. Усі пункти розділів і підрозділів звіту мають бути логічно пов'язані між собою, доповнювати та поглиблювати один одного.

7) Перелік літературних джерел, напрацьований під час виробничої практики.

8) Додатки (за необхідності).

Виконаний звіт подається на кафедру в роздрукованому варіанті (або електронно через особистий кабінет якщо навчання відбувається онлайн).

Загальний обсяг оформленого звіту 15-20 сторінок формату А4. Текст набирати через 1,5 інтервал, кеглем 14, шрифт Times New Roman.

Виконане завдання, разом із відгуком керівника та щоденником практики, протягом 3-х днів після завершення практики, здається керівникові практики від університету для перевірки.

7. Критерії оцінювання практики

Звіт з практики виробничої 2 повинен бути зданий керівнику практики від кафедри не пізніше 2-х тижнів після завершення терміну практики.

Індивідуальне завдання практики повинно бути завірено печатками й підписами керівників практики, з необхідними вкладками і доповненнями.

Звіт повинен бути належно оформлений, підписаний і завірений печаткою керівника від бази практики.

Індивідуальне завдання практики та звіт перевіряються керівником практики від кафедри і допускаються до захисту. Всі зауваження (якщо вони є) від керівника від бази практики щодо якості звіту повинні бути усунені здобувачами вищої освіти у вказані викладачем терміни.

Звіт не допускається до захисту при наявності хоча б одного із таких недоліків:

- не заповнений титульний аркуш щоденника, недостатньо підписів, відсутня печатка;
- відсутня характеристика роботи практиканта від керівника практики з бази практики;
- не заповнений щоденник практики;
- незадовільно оформлений матеріал звіту;
- матеріал звіту не є індивідуальним та не пройшов перевірку на плагіат;
- порушені терміни здачі звіту викладачеві для перевірки.

Всі зауваження, недоліки звіту керівник практики від університету наводить у висновках (рецензії) в кінці щоденника. Там же вказуються і терміни усунення недоліків. Потім звіт повертають здобувачі вищої освіти на доопрацювання недоліків – для повторного рецензування.

Коли звіт допущений до захисту, здобувачі вищої освіти повинен ознайомитися з рецензіями керівника, підготувати відповіді на запитання, згадані в рецензії, показати виправлені помилки.

Захист звітів з виробничої практики здійснюється в терміни, встановлені навчальною частиною університету (не пізніше 10 днів по завершенні практики).

Під час захисту звіту з практики здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати:

- теоретичні знання й нормативно законодавчі основи базових дисциплін;
- знання вимог кваліфікаційних характеристик робітників;
- знання суті основних технологічних процесів;
- вміння самостійно аналізувати, оцінювати виробничий процес, робити висновки і подавати пропозиції щодо його вдосконалення;
- науковий, творчий підхід до вирішення виробничих проблем і завдань.

Здобувач, який не виконав програму практики без поважних причин, відраховується з університету. Здобувач, який не виконав програму практики з поважних причин або отримав незадовільну оцінку під час захисту звіту, проходить практику повторно у терміни, визначені адміністрацією університету.

Підсумки результатів виробничої практики студента оцінюються під час захисту ним звіту з практики. Оцінювання відбувається за диференційованою оцінкою згідно шкали (див. табл. 2)

Таблиця 2 – Шкала оцінювання

Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
5 (відмінно)	A $90 \leq RD \leq 100$
4 (добре)	B $82 \leq RD < 89$
4 (добре)	C $74 \leq RD < 81$
3 (задовільно)	D $64 \leq RD < 73$
3 (задовільно)	E $60 \leq RD < 63$
2 (незадовільно)	FX $35 \leq RD < 59$
2 (незадовільно)	F $0 \leq RD < 34$

Оцінювання змістовних аспектів звіту з практики відповідно до програми практики (індивідуального завдання, виданого керівником практики) – 60 балів.

Презентація та захист результатів практики – 40 балів.

Оцінка захисту здобувачем звіту з практики виробничої 2 заноситься до залікової відомості. Студент, який не виконав програму практики або отримав незадовільний відгук на базі практики, або незадовільну оцінку під час захисту звіту з практики, має повторно пройти практику виробничу 2 згідно діючих правил ліквідації академічної заборгованості.

8. Рекомендована література

1. Методичні вказівки до проходження практики виробничої 2 [Електронний ресурс] : для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спец. 101 "Екологія" всіх форм навчання / І. О. Трунова, Л. Д. Пляцук, Л. Л. Гурець, О. А. Бурла. — Суми : СумДУ, 2023. — 24 с.
2. Кодекс України про надра (ВВР, 1994, №36, ст. 340).
2. Лісовий кодекс України (ВВР, 1994, №17, ст. 99).
3. Земельний кодекс України (ВВР, 2002, №3-4, ст. 27).
4. Водний кодекс України (ВВР, 1995, №24, ст. 189).
5. Закон України про охорону навколишнього природного середовища (ВВР, 1991, №41, ст. 546).
6. Закон України про охорону атмосферного повітря (ВВР, 1992, №50, ст. 678).
7. Закон України про відходи (ВВР, 1998, №36-37, ст. 242).
8. Закон України про охорону земель (ВВР, 2003, №39, ст. 349).
9. Закон України про тваринний світ (ВВР, 2002, №14, ст. 97).
10. Закон України про рослинний світ (ВВР, 1999, №22-23, ст. 198)
11. Закон України про природно-заповідний фонд України (ВВР, 1992, №34, ст. 502).
12. Постанови КМУ від 06.03.2019 р. №182 “Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів Державною екологічною інспекцією”.
13. Методика розрахунку розмірів відшкодування збитків, які заподіяні державі в результаті наднормативних викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря (Наказ Міністерства юстиції від 11.05.2019 №1453/5 “Про скасування рішення про державну реєстрацію нормативно-правового акта”).
15. Методика розрахунку розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок порушення законодавства про охорону та раціональне використання водних ресурсів (наказ від 20.07.2009 №389).
16. Методики визначення розміру шкоди, заподіяної внаслідок самовільного зайняття земельних ділянок, використання земельних ділянок не за цільовим призначенням, зняття ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту) без спеціального дозволу (Наказ КМУ від 25.07.2007 р. №963).
10. Слюта А. Обґрунтування змісту виробничої практики в процесі підготовки студентів-екологів // Теорія навчання. 2014. С. 53-58.

Додаток А
(обов'язковий)
Зразок оформлення титульного аркуша звіту

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет технічних систем та енергоефективних технологій
Кафедра екології та природозахисних технологій

Звіт про проходження практики виробничої 2

Виконав(ла) здобувач гр. _____
_____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

Керівник від кафедри _____
_____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

Керівник від бази практики _____
_____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

Суми – 20__

Додаток Б
(обов'язковий)
Зразок оформлення індивідуального завдання практики

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ
для проходження практики виробничої 2
здобувача _____
(прізвище, імя, по батькові)

період з _____ 20__ р. по _____ 20__ р.
спеціальність _____
освітня програма _____

Мета практики: _____

Основне завданн: _____

Календарний план проходження практики

№	Вид робіт	Термін виконання
1	Визначення мети роботи, об'єкту і предмету дослідження	
2	Складання індивідуального плану проходження практики	
3	Збір, систематизація й узагальнення матеріалу для використання у кваліфікаційній роботі	
4	Розроблення практичних рекомендацій	
5	Оформлення комплекту звітних матеріалів про проходження практики	

Затверджую
Керівник практики від кафедри

(підпис) (імя та прізвище)
« ____ » _____ 20__ р.

Індивідуальне завдання отримав(ла)
Здобувач вищої освіти _____
(підпис)
« ____ » _____ 20__ р.

Додаток В
(обов'язковий)
Зразок оформлення характеристики з бази практики

**Характеристика
студента групи _____**

_____ (П. І. П/б студента)

« ____ » _____ 20 ____ р.

Керівник від бази практики

_____ (посада) (підпис) (ініціали, прізвище)

Печатка установи

Примітка:

У характеристиці необхідно зазначити про: рівень теоретичних знань, одержаних в університеті; наявність практичних навичок для самостійного вирішення професійних завдань; ступінь володіння та використання інформаційних систем; уміння працювати в колективі; уміння додержуватися правил внутрішнього розпорядку; ставлення до доручень під час проходження практики. Обов'язково повинна стояти оцінка, на яку заслуговує студент.